

Obec Ostředek

SMĚRNICE PRO EVIDENCI, ÚČTOVÁNÍ A ODPISOVÁNÍ MAJETKU, OPERATIVNÍ EVIDENCE

Tato směrnice byla schválena zastupitelstvem obce dne 28.12.2011.
Účinnost od 31.12.2011

V naší obci je v souladu se zák. 563/91 Sb., o účetnictví (ZoÚ), zák. 586/92 Sb., o daních z příjmů (ZDP), a s Prováděcí vyhláškou 410/09 Sb., (PVZÚ) použita dále uvedená evidence /kategorizace/ majetku /kromě zásob, spotřebního materiálu/.

Rozhodnutí o způsobu účtování a evidence drobného dlouhodobého nehmotného majetku (DDNM) v rozmezí od Kč 1,- do Kč 7 000,- a drobného dlouhodobého hm. majetku (DDHM) v rozmezí od Kč 1,- do Kč 400,- je zcela v pravomoci naší obce a tyto hranice si naše obec může na základě vlastního rozhodnutí posunout směrem dolů.

Pro oceňování majetku jsou používány v obci tyto ceny a zásady:

- pořizovací cena – cena, za kterou byl majetek pořízen + náklady s pořízením související
- vlastní náklady – v případě majetku vytvořeného vlastní činností, přímé a popř. i nepřímé náklady související s výrobou nebo u příchovku zvířat [§ 25 odst. 1 písm. j) ZoÚ]
- reprodukční pořizovací cena – v případě bezúplatného nabytí nebo když nelze zjistit vlastní náklady, tj. cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje
- u souboru majetku v případě kulturních památek či předmětů kulturní hodnoty se použije ocenění dle § 71 odst. 2 Prováděcí vyhlášky č. 410/09 Sb., tj. ve výši Kč 1,-, (fixní cena, pokud není známa pořizovací cena), či součtem PC či reprodukčních PC všech jednotlivých věcí tvořících soubor majetku.
- reálnou hodnotou se oceňuje majetek určený k prodeji, v souladu s novelou ZoÚ č. 304/08 Sb., § 27.

Ocenění souboru majetku se provádí podle § 71 PVZÚ, tj. zvýší se o ocenění věci do souboru dodatečně zařazené a naopak. Vyjma případu ocenění souboru majetku ve výši Kč 1,- (viz výše), kdy se ocenění celého souboru majetku při jeho změnách nemění. V souladu s § 55 Prováděcí vyhlášky nejsou součástí ocenění dlouhodobého majetku a technického zhodnocení zejména: opravy a údržba, náklady nájemce na uvedení najatého majetku do předchozího stavu, kursové rozdíly, smluvní pokuty a úroky, nájemné za stavební pozemek, náklady na zaškolení pracovníků, náklady na vybavení majetku zásobami, náklady spojené s přípravou a zabezpečením dlouhodobého majetku vzniklé po uvedení majetku do užívání.

Má-li účetní jednotka majetek oceněný fixní cenou [podle § 25 odst. 1 písm. k) ZoÚ], jeho ocenění se nezvyšuje o technické zhodnocení provedené na tomto majetku.

S ohledem na četnost a rozmanitost majetku jsou jednotlivé složky dlouhodobého majetku vedeny na analytických účtech (analytická evidence) podle jednotlivých složek dlouhodobého majetku. Zde jsou v standardizované formě uvedeny další údaje o majetku (název, popis, pořízení, účtování, ocenění, sazby a částky odpisů). V případě souboru majetku vě. příslušenství se uvádí rovněž jednotlivé části souboru a jednotlivé kusy příslušenství věcně a v hodnotovém vyjádření.

Odděleně je na analytických účtech veden:

- a) **najatý majetek** (v pronájmu) - jde o majetek, kterým obec disponuje na základě smlouvy o pronájmu, o finančním pronájmu, operativním pronájmu. Majetek je evidován na podrozvahových účtech a neodpisuje se. Na účty rozvahové je zařazen teprve v případě, kdy je po skončení pronájmu odkoupen.
- b) **majetek vlastní** - jde zejména o majetek získaný vlastní činností obce, pořízený z jejích prostředků pro zajištění jejího fungování. Majetek je měsíčně odpisován, vč. tvorby fondu. Sem patří i majetek pořízený z dotace. V případě daňového odpisování takto pořízeného majetku se však odpisy počítají pouze ze vstupní ceny té části majetku, na kterou přispěla obec z vlastních zdrojů, ne tedy z části dotované z veřejných rozpočtů.
- c) **cizí majetek** - je podchycen na podrozvahových účtech. Neodpisuje se.

DRUHY MAJETKU

a/ Drobný dlouhodobý hmotný majetek /DDHM/ - v tomto souboru se eviduje majetek (movité věci, popřípadě soubory majetku, které jsou charakterizovány samostatným technicko-ekonomickým určením) s dobou použitelnosti delší než jeden rok a vstupní cenou v rozmezí od Kč 400,- do 40 000,- s DPH. Zařazení tohoto majetku do účetnictví se provádí na základě protokolu o zařazení drobného dlouhodobého hmotného majetku do používání. Náklady na pořízení tohoto majetku se vždy hradí jako provozní výdaj a obec o tomto majetku účtuje těmito účetními zápisy:

- faktura 028/321
- úhrada faktury 321/231
- zařazení DDHM do majetku 501/088

Při zařazení se majetek zavádí do analytické evidence /AE/ dle jednotlivých složek, vedené na PC. Vyřazení ze souboru AE se provádí na základě protokolu o vyřazení DDHM podepsaného starostou – příkazcem operace, dále správcem rozpočtu a hlavní účetní /při prodeji, fyzické likvidaci či ztrátě/. Současně se konkrétní DDHM vyřazuje z účetní evidence úč. zápisem 088/028.

Drobný dlouhodobý hmotný majetek /DDHM/ s dobou použitelnosti delší než jeden rok a vstupní cenou nižší než Kč 400,- s DPH. Tento DDHM se účtuje jako provozní výdaj přímo do spotřeby na příslušnou analytiku účtu 501 z dodavatelské faktury, nebo z pokl.dokl. a zavede se do podrozvahové evidence. Úhrada faktury je provedena účetním zápisem 321/231. Finanční hodnota tohoto majetku v OE je podchycena na podrozvahových účtech účtových skupin 90-99.

V souladu s § 14 odst. 6 Prováděcí vyhlášky jsou DDHM vždy předměty z drahých kovů a věci z finančního leasingu, příp. bezúplatně převzaté, u nichž ocenění nepřevyšuje 40 000,- Kč.

b/ Drobný dlouhodobý nehmotný majetek /DDNM/, v tomto souboru se eviduje nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a vstupní cenou v rozmezí od Kč 7 000,- do Kč 60 000,- s DPH, přičemž horní hranice pro ocenění jedné položky nepřevyšuje uvedenou částku. Tento DDNM se podchycuje v AE dle jednotlivých složek, na invent. kartách dle konkrétního střediska s uvedením čísel licencí. V účetní evidenci je tento majetek podchycen následujícími účetními zápisy:

- faktura za DDNM 018/321
- úhrada faktury 321/231

- zařaz. DDNM do majetku 518/078
- vyřazení DDNM z užívání 078/018.

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a vstupní cenou v rozmezí od Kč 1,- a nižší Kč 7 000,- s DPH, přičemž horní hranice pro ocenění jedné položky nepřevyšuje uvedenou částku se podchycuje na podrozvahových účtech, v OE na invent. kartách, s přiděleným inventárním číslem) dle konkrétního střediska s uvedením čísel licencí. V účetní evidenci je tento majetek podchycen následujícími účetními zápisy:

- faktura za DDNM 518/321
- úhrada faktury 321/231

c/ Dlouhodobý hmotný majetek /DHM/ - v tomto souboru /vedeném jako analytika k účetnictví v samostatném modulu na PC dle jednotlivých inventárních karet předmětů/ jsou evidovány movité věci (soubory movitých věcí) s dobou použitelnosti delší než jeden rok a vstupní cenou nad Kč 40 000,- s DPH; patří sem i tzv. "vždy dlouhodobý majetek"- budovy, stavby, pozemky, bez rozlišení vstupní ceny a další složky DHM podle vymezení v § 14 PV. Přičemž do položky „budovy, stavby“ patří i technické zhodnocení majetku v úplatném či bezúplatném užívání, jehož ocenění jedné položky převyšuje Kč 40 000,- s DPH.

Zde jsou rovněž definovány a do tohoto souboru patří i samostatné movité věci a soubory majetku se samostatným technicko-ekonomickým určením, splňující výše uvedené časové a hodnotové kritérium.

Kritériem pro proúčtování hodnoty technického zhodnocení do nákladů, či do zvýšení ocenění DHM je částka Kč 40 000,- s DPH. Náklady nepřevyšující tuto částku u DHM se vyúčtují jako nákladová položka na účet 549.

Obec se při odpisování DHM řídí § 66 Provděcí vyhlášky č. 410/09 Sb. a příslušným ČÚS č.708. Za analytickou evidenci zodpovídá zaměstnanec, kterému to je uloženo v pracovní náplni. O DHM je účtováno následovně:

- faktura za DHM 042/321, případně u technického zhodnocení 045/321,
- úhrada faktury 321/231
- zařaz. DHM do majetku 02x/042, případně u technického zhodnocení nejprve 02x/045 (pokud překročí uvedenou hranici Kč 40 000,- za účetní období, jinak se zaúčtuje 549/045)
- při bezúplatném nabytí DHM (darování) se účtuje 042/401 (příp. 403 při pořízení z transferu)

d/ Dlouhodobý nehmotný majetek /DNM/ - jde o soubor nehmotného majetku /vedeného analyticky k účetnictví v samostatném modulu na PC/ se vstupní cenou vyšší než Kč 60 000,- s DPH a dobou použitelnosti delší než jeden rok, vymezeného v § 11 PV.

Obec se při odpisování DNM řídí § 66 Provděcí vyhlášky č. 410/09 Sb. a příslušným ČÚS č.708.

O nákupu a vyřazení se účtuje obdobně jako o DHM .Za tuto evidenci zodpovídá zaměstnanec, kterému to je uloženo v pracovní náplni.

Zvláštním druhem DNM upraveným v § 11 odst. 3 PV jsou bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti „povolenky na emise“, čímž se rozumí:

1. povolenky na emise skleníkových plynů,
 2. jednotky snížení emisí a ověřeného snížení emisí z projektových činností,
 3. jednotky přiděleného množství
- a „preferenčními limity“, zejména individuální referenční množství mléka, individuální produkční kvóty a individuální limit premiových práv, u prvního držitele ale pouze v případě, pokud by náklady na získání informace o jejich ocenění reprodukční pořizovací cenou nepřevýšily její významnost.

V souladu s § 11 Prováděcí vyhlášky nepatří do DNM zejména znalecké posudky, průzkumy trhu, plány rozvoje, návrhy propagačních a reklamních akcí, ISO certifikace; a dále software, který je součástí zařízení (technologií), jež bez něj nemohou fungovat aj. Z vlastního rozhodnutí pak není v obci do DNM zařazován technický a energetický audit, lesní, hospodářské a povodňové plány a plány povodí.

e/ Dlouhodobý finanční majetek /DFM/ - jsou aktiva podle § 17 PV, v naší účetní jednotce se jedná o akcie České spořitelny a.s..

Cenné papíry a podíly jsou oceňovány pořizovací cenou, přičemž jako související náklady jsou zohledněny náklady uvedené v § 56 PV. Pořízení dlouhodobého finančního majetku se účtuje:

- cena pořízení a ostatní související pořizovací náklady 043/321,
- úhrada faktury 321/231
- zařazení DFM 06x/043.

Pro potřebnou identifikaci a sledování dalších skutečností se dlouhodobý finanční majetek vede na analytických a podrozvahových účtech.

V případě, kdy finanční majetek nespĺňuje kritérium dlouhodobosti, evidujeme ho jako krátkodobý podle § 25 PV.

f/ První použití metody odpisu DNM a DHM

§ 69 odst. 9 PV předpokládá **první použití metody odpisování dlouhodobého majetku** poprvé v účetní závěrce sestavované k 31.12.2011. Při tomto prvním použití metody odpisování dlouhodobého majetku účetní jednotky:

- nezobrazují náklady související s odpisováním tohoto majetku v účetním období roku 2011 a
- promítnou do účetnictví k 31.12.2011 hodnotu opravek k odpisovanému dlouhodobému majetku jako oceňovací rozdíl při změně metody.

Naše obec proto stanoví v návaznosti na stáří a stav majetku výši opravek k 31.12.2011, a tuto hodnotu proúčtuje zápisem na vrub účtu 406 - Oceňovací rozdíly při změně metody a ve prospěch příslušného účtu opravek (v účtové skupině 07 pro DNM a v účtové skupině 08 pro DHM).

Účetní odpisování do nákladů tak zahájíme (prostřednictvím zápisů 551 / 07x pro DNM, resp. 551 / 08x pro DHM) podle metody zvolené v souladu s § 66 PV až od roku 2012.

ODPISOVÝ PLÁN DLOUHODOBÉHO MAJETKU

1/ Evidence a postup pro účetní odepisování DNHM /dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku/ - metodická část

Pořízení hmotného a nehmotného majetku vč. vedlejších nákladů pořízení se sleduje na účtech pořízení účtové sk. 04. Rozhodujícím pro okamžik uvedení do užívání je vystavení protokolu o zařazení. K zařazení do užívání však nemůže dojít dříve než [viz § 14 odst. 11 PVZÚ pro DHM a § 11 odst. 5 PVZÚ pro DNM]:

- u hmotného majetku po jeho uvedení do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení věci a splnění technických funkcí a povinností stanovených zvláštními právními předpisy pro užívání (způsobilost k provozu); toto se nepoužije v případě nabytých věcí, které před nabytím byly uvedeny do stavu způsobilého k užívání a nevyžadují montáž u nabyvatele,
- u nehmotného majetku po jeho uvedení do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání;

Obdobně se postupuje v případě technického zhodnocení.

Na základě tohoto protokolu se DNHM zařadí na přísl. účet. DNHM se odepisuje od počátku následujícího měsíce, během kterého došlo k zařazení majetku do používání. Při odpisování se dodržují ustanovení účetní metody uvedené v § 66 Prováděcí vyhlášky. Účetní jednotka účetně neodpisuje majetek, který podle § 66 odst. 7 PVZÚ odpisovat nelze:

- umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky muzejní povahy, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci,
- nedokončený DNHM a jeho technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání,
- DNHM, pokud tento majetek má účetní jednotka v pronájmu nebo ve výpůjčce,
- povolenky na emise a preferenční limity,
- majetek oceněný fixní cenou podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona, soubory tohoto majetku podle § 37a odst. 2 písm. a) PVZÚ a technické zhodnocení tohoto majetku (s výjimkou technického zhodnocení nemovitých kulturních památek a církevních staveb),
- dlouhodobý majetek, který se podle § 27 Zákona oceňuje reálnou hodnotou (majetek určený k prodeji).

Dále se neodpisují ani pozemky.

DNHM se oceňuje podle způsobu pořízení: pořizovací cenou, reprodukční PC nebo vlastními náklady, a dalšími způsoby uvedenými v § 25 ZoÚ, resp. dle § 55 PV, dále jen vstupní cena. O zvýšení /technické zhodnocení, rekonstrukci, modernizaci, rozšíření konfigurace ap./ je upravena vstupní cena majetku na zvýšenou vstupní cenu od počátku následujícího měsíce poté, co byly práce ukončeny a předmět technického zhodnocení předán k používání /odpovídajícím způsobem se upraví i ZC DNHM/. Kritériem pro proúčtování hodnoty tech. zhodnocení do nákladů, či do zvýšení ocenění DHM, je částka stanovená v Prováděcí vyhlášce. Pro DHM jde o technické zhodnocení majetku uvedeného v § 28 odst. 5 ZoÚ, jehož ocenění jedné položky převyšuje částku Kč 40 000,-.

Náklady nepřevyšující tuto částku u DHM se vyúčtují na účet 549.

Obdobně se postupuje u technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku, kde kritériem je hodnota DNM vyšší než Kč 60 000,-.

V případě tech. zhodnocení DNM je hodnota TZ nepřevyšující stanovenou částku zúčtována na účet 518.

Odpisy se účtují úč. zápisem 551/08x (u DHM) příp. 07x (u DNM) na podkladě účetního odpisového plánu, s platností od 1.1.2012.

DNHM se odepisuje rovnoměrně podle ročních odpisových sazeb. Sazba ročních odpisů je stanovena pro každý druh majetku /a tak v rámci druhu pro každý jednotlivý předmět/. Odpisy se počítají a účtují čtvrtletně, vynásobením podílu vstupní ceny a čísla 100 sazbou odpisu. Takto vypočítaný roční odpis se vydělí číslem 12, vynásobí 3 a čtvrtletně zaúčtuje. Stanovení výše účetních odpisů je zcela v kompetenci naší obce. Účetní odpisy jsou stanoveny tak, aby odražely faktický stav opotřebení majetku s přihlédnutím k místním podmínkám obce. Předmětem odpisování jsou i přijaté dary.

DNHM se odepisuje do konce měsíce ve kterém:

a/ byla odepsána celková vstupní cena snižená o 5%, což vyjadřuje zůstatkovou hodnotu majetku

b/ byl vyřazen z používání

K vyřazení DNHM z účetnictví i z příslušné evidence dochází na základě protokolu o vyřazení, který je podepsán starostou – příkazcem operace a dále správcem rozpočtu a hl. účetní, a to v případě prodeje, likvidace, darování, v důsledku mank a škod. Zde se provede proúčtování případné zůstatkové ceny.

2/ Účetní odpisové skupiny a příslušná stanovená doba používání

Účetní odpisová skupina	Stanovená doba používání v letech
I	5
II	8
III	12
IV	20
V	30
VI	50
VII	80

Souhrn odpisovaného majetku vč. plánovaných přírůstků a úbytků bude uložen v účetní evidenci.

Odpisový plán v podrobném členění obsahuje tyto údaje: inv. číslo a název majetku, odpisovou skupinu, vstupní a zůstatkovou hodnotu, roční odpis a celkovou výši ročních odpisů. Účetní odpisy se vypočítávají i z pořizovací ceny majetku, která je případně hrazena, financována z dotací. Oproti tomu v případě výpočtu daňových odpisů se při stanovení vstupní ceny snižuje pořizovací cena o poskytnuté dotace a granty u takto (částečně) financovaného majetku.

Škvorová

Klára Škvorová
starostka obce

